

Forventninger til kunnskapsgrunnlag og konsekvensutredning i arealplaner

Tonje Rundbråten

12.11.2024

Hvorfor er kunnskapsgrunnlag og konsekvensutredning viktig?

Innhold:

Bakgrunn for forventninger:

Regional vannforvaltningsplan med tilhørende planretningslinjer

Forskrift om konsekvensutredning

Vannforskriften kap. 2 Miljømål

Veileder: Vannmiljø i arealplanlegging

Forventninger til:

Kunnskapsgrunnlag

Konsekvensutredning

Regional vannforvaltningsplan med tilhørende planretningslinjer

Miljømål vedtas

Skal legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet

Planretningslinjer knytta til utvalgte tema (kan variere):

- Vannmiljø
- Naturfare og klimatilpasning
- Overvannshåndtering
- Deponering av masser
- Grøntdrag og kantsoner
- Bestemmelser og hensynssoner

Forskrift om konsekvensutredninger

§ 21.

«Konsekvensutredningen skal identifisere og beskrive de faktorer som kan bli påvirket og vurdere virkninger for miljø og samfunn, herunder...»

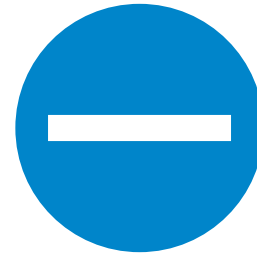
- Vannmiljø, jf. vannforskriften, er nevnt spesifikt som et av temaene som skal vurderes.
- Beskrivelsen skal omfatte positive, negative, direkte, indirekte, midlertidige, varige, kortsiktige og langsiktige virkninger.
- Samla virkningene skal vurderes.

Vannforskriftens kap. 2 - Miljømål

Miljømål for alt vann

Tilstanden skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal nå miljømåla.

§ 12. Ny aktivitet eller nye inngrep

«Unntaksparagraf» med BEGRENSNINGER

Presiseringer om bruk av § 12

Nye presiseringer om bruk av vannforskriftens §12, jf. brev fra klima- og miljødepartementet datert 12.6.2021.

I presiseringene fra departementet står det bla at:

- «**Paragraf 12 skal vurderes** når det skal fattes enkeltvedtak om ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst som kan medføre at miljømålene ikke nås eller at tilstanden forringes. Dette kan være vedtak med hjemmel i forurensningsloven, vannressursloven, vassdragsreguleringsloven, akvakulturloven, havne- og farvannsloven, jordlova, lakse- og innlandsfiskloven, **plan- og bygningsloven** mv.»
- «Det skal **vurderes konkret om § 12 kommer til anvendelse**, ikke bare ved enkeltvedtak og reguleringsplaner, men også ved utarbeidelse og behandling av kommune(del)plan, regional plan og statlig arealplan etter plan- og bygningsloven.»
- «Vurderingen av vilkårene i § **12 bør foretas tidlig i en planprosess**, slik at hensynet til vannmiljøet blir tatt i betraktning ved utarbeidelse av planforslaget. Dersom vurderingen skjer sent, kan man risikere at den valgte lokaliseringen eller avbøtende løsninger er i strid med vannforskriften. I tilfeller der saksbehandlingen resulterer i et vedtak eller tillatelse, må vurderingen være foretatt senest før vedtak treffes eller tillatelse gis. **For planer eller tiltak som skal konsekvensutredes, skal vurdering etter vannforskriften § 12 samordnes med arbeidet med konsekvensutredning.**»

Rundskriv T-2/16 om Nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet

- ... manglende oppfølging av utredningskrav som framgår av KU-forskriften gir grunnlag for å vurdere innsigelse.
- I kap. 3.7 om vannmiljøkvalitet, framgår det at innsigelse skal vurderes når planforslaget vil komme i konflikt med:
 - Godkjent regional vannforvaltningsplan
 - Kravene i vannforskriften § 12 for å tillate ny aktivitet og nye inngrep i strid med miljømåla

Forventninger til kunnskapsgrunnlag og
konsekvensutredning

Kunnskapsgrunnlaget

- Basert på oppdatert kunnskap
 - [Vann-nett](#) (eventuelt kartlag i Naturbase?)
 - Vannmiljø
 - Andre relevante databaser
 - Lokal kunnskap
 - Annet
- Forventninger til kunnskapsgrunnlaget
 - Må være tilstrekkelig med tanke på omfang/mulig påvirkning
 - Sjekke presisjonsnivå på data
 - Sjekke hvilke kvalitetselementer (parametere) det finnes data for
 - Behov for suppleringer?

Sjekkliste for konsekvensutredning!

- ✓ Hvilke vannforekomster kan bli påvirka?
- ✓ Kan forslaget påvirke områder som har særskilt beskyttelse?
- ✓ Hva er tilstanden i vannforekomsten(e)?
- ✓ Hvilke miljømål gjelder?
- ✓ Er kunnskapsgrunnlaget godt nok?
- ✓ Kan forslaget medføre forringelse/påvirke måloppnåelsen?
- ✓ Hvordan hindre forringelse og/eller redusere påvirkningene?

Sjekkliste!

- ✓ Hvilke vannforekomster kan bli påvirka?
- ✓ Kan forslaget påvirke områder som har særskilt beskyttelse?
- ✓ Hva er tilstanden i vannforekomsten(e)?
- ✓ Hvilke miljømål gjelder?
- ✓ Er kunnskapsgrunnlaget godt nok?
- ✓ Kan forslaget medføre forringelse/påvirke måloppnåelsen?
- ✓ Hvordan hindre forringelse og/eller redusere påvirkningene?

Krav til innhold i utredning om vannmiljø i arealplan

➤ **Utredninger om vannmiljø skal gi svar på om planen medfører forringelse av berørte vannforekomster**

Dette forutsetter at utredningen har:

- ✓ Definert planens influensområde.
- ✓ Avklart om planområdet omfatter områder som har særskilt beskyttelse
- ✓ Beskrevet/ utredet dagens miljøtilstand for vannforekomster innenfor planens influensområde.
- ✓ Utredet planforslagets effekt på vannmiljøet og oppnåelse av miljømål – er det fare for at planen kan medføre forringelse ?
- ✓ Tilpasning og ev. avbøtende tiltak for å redusere planforslagets påvirkning på vannmiljøet skal være vurdert.

Eksempler på oppsett ved konsekvensutredning av arealinns spill til arealdelen

Støy og ureining	2	-1	Delvis negativt	Inga spesiell støy i området. Høvresli bekkefelt har god økologisk tilstand. 20 nye einingar kan påverke den økologiske tilstanden negativt.
Samfunn				
Teknisk infrastruktur	2	-1	Delvis negativt	Det går veg gjennom området, men ingen annan infrastruktur er opparbeidd. Det ligg eit hyttefelt i Sør Aurdal om lag 2 km unna. Nemnd i inspelet at ein ka hente straum derifrå. Mesteparten av området har middels infiltrasjonsevne. Den sørlege delen av område er ueigna for infiltrasjon. Utanfor tettbebyggelse i kapittel 13 eller kapittel 14.

Vannmiljø og forurensning	Området ligger i tilsigsområdet til Tunhovdfjorden som er drikkevannskilde. Totalbelastning på resipienten må ivaretas. Akseptabel avstand til Tunhovdfjorden og drikkevannsinntak.
Teknisk infrastruktur	Kort avstand fra hovedvei. Krever ny avkjøring. Ikke offentlig vann og avløp.

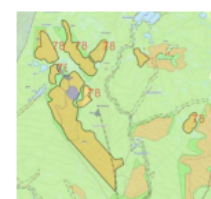
ID78: Blefjell Buen

Beskrivelse

- 20-30 enheter i tettere bebyggelse og 8-12 enheter i frittliggende på gbnr 145/1, samt areal for camping.
- Ca. 20-30 enheter tettere bebyggelse og ca. 45-50 enheter frittliggende på gbnr 145/5
- Området strekker seg fra ca. 530-720 moh. Lia ned mot dalen er til dels svært bratt.

Planlagt VA

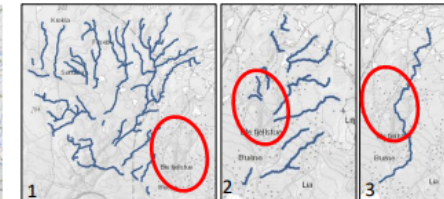
- Avløpsanlegg på 145/1 er etablert rett sør for foreslått delområde 1, med kapasitet til utvidelse på 20 enheter.
- Etablert avløpsanlegg i tilknytning til campingplassen på 145/5, samt for varместua.

Areal kommuneplan (Kongsberg kommune)

Nedbørsfelt 015.DZ (nve.no)

Vannforekomst 015-1153-R, 015-1171-R og 015-1133-R (vann-nett.no)

Vannforekomster, grunnvann	Det er ingen nærliggende registrerte vannforekomster i området, men det ser ut til å være et lite bekke drag nedenfor arealet som trolig går videre i rør ut til Drammenselva (012-2399-R). Belastningen på bekken bør ikke øke som følge av utvikling av området.	Middels	O
Teknisk infrastruktur - Vann og avløp	Området dekkes av Mjøndalen renseanleggsom har begrenset rensekapasitet. Nye/økta tilførsler til renseanlegg som ikke overholder rensekraft ansees som brudd på utslippstillatelse inntil nytt renseanlegg er på plass i 2030. Vannforsyningen er tilfredsstillende, men overføringsledning fra Åssiden til Stenseth går gjennom planområdet og bygg må planlegges i god avstand (min. 5 m) fra ledningen	Liten	--

Berørte vannforekomst og nedbørsfelt	Tilstand og mål				Kommentar
	Økologisk tilstand	Kjemisk tilstand	Miljøsmål	Risiko	
[1] Kvitåe bekkefelt (015-1153-R) Regine nedbørsfelt: 015.DZ	Svært god	Udefinert	Svært god økologisk God kjemisk	Ingen risiko	Ligger i nær tilknytning til bekk (< 100m). https://vann-nett.no/portal/#/waterbody/015-1153-R
[2] Korslivannbekken bekkefelt (015-1171-R) Regine nedbørsfelt: 015.DZ	God	Udefinert	God økologisk God kjemisk	Ingen risiko	Ligger i nær tilknytning til bekk (< 100m). https://vann-nett.no/portal/#/waterbody/015-1171-R
[3] Korslivannbekken (015-1133-R) Regine nedbørsfelt: 015.DZ	God	Udefinert	God økologisk God kjemisk	Ingen risiko	Ligger delvis i nær tilknytning til bekk (< 100m). https://vann-nett.no/portal/#/waterbody/015-1133-R

Vurdering av vannmiljø:

Generelt er det lite risiko for forurensning av vannforekomster fra formål regulert til fritidsbebyggelse, forutsatt at avløp håndteres og renses tilstrekkelig. Påvirkning i anleggsfasen, samt endringer i hydrologien (økning av tette overflater) vil kunne påvirke vannforekomsten. Flere bekker som ikke ligger inne i vannforekomstene i Vann-nett ligger både innenfor areal og i nær tilknytning til arealet. Disse bekkene har avrenning mot oppgitte vannforekomster. Området er preget av myr, inngrep i myr må unngås. Kantvegetasjon til bekker og åpent vann må ivaretas.

Vannforekomstene er i liten grad påvirket. Tilstanden er god til svært god, men det foreligger få data fra bekkene, og det bør gjøres undersøkelser i resipientene i neste planfase. Bekkefeltene er i liten grad påvirket av avløp fra spredt hyttebebyggelse og Korslivannbekken bekkefelt er i tillegg påvirket av utslipp fra Lia renseanlegg til Svartbekk. Korslivannbekken er påvirket av utslipp fra Fjellparken Hauk (renseanlegg, ca. 40 hytter).

Avløp skal ledes til et etablert «ikke kommunalt» felles renseanlegg, og vil medføre ytterligere belastning på renseanlegget. Påvirkningen på resipienten er avhengig av kapasiteten på renseanlegget og resipientkapasiteten i bekken/elva. Utvidelse av eksisterende anlegg, alternativt etablering av nytt (nye) felles anlegg lavere ned i området, vurderes i videre planarbeid. Det bør stilles rekkefølgekrav i reguleringsplan slik at kapasitet på renseanlegg er sikret før utbygging av hyttefeltet.

Vurdering av konsekvensutredning til arealdeler

Sjekkliste!

- ✓ Hvilke vannforekomster kan bli påvirket?
- ✓ Kan forslaget påvirke områder som har særskilt beskyttelse?
- ✓ Hva er tilstanden i vannforekomsten(e)?
- ✓ Hvilke miljømål gjelder?
- ✓ Er kunnskapsgrunnlaget godt nok?
- ✓ Kan forslaget medføre forringelse/påvirke måloppnåelsen?
- ✓ Hvordan hindre forringelse og/eller redusere påvirkningene?

Vannmiljø	Ligger i tilknytning til Randselva Vuulsfoss (012-3044-R) som har god økologisk tilstand (potensial) og dårlig kjemisk tilstand. Randselva er et viktig avte- og oppvekstområde for de største storørreten fra Tvedfjorden og dette må tas hensyn til. Det er også forekomster av ansvarshavende elvemusling her. Arealet ligger i stor grad innenfor meterssonen fra vann og vassdrag og det er viktige gode kantsoner. Ved nye eller endrede inngrep som kan påvirke tilstanden i vannforekomstene, må §§ 4 og 12 i vannforskriften vurderes.	
-----------	---	--

Teknisk infrastruktur	Kommunalt vann og avløp i området, usikkert om kapasiteten er tilstrekkelig. Overvann må ikke renne urensset ut i elva, spesielt pga. storørret og elvemusling. Det går vann- og avløpsledninger gjennom området som legger begrensninger på bygging.	
-----------------------	---	--

Vannforekomster, grunnvann	Leirelva (012-2383-R) går i rør gjennom arealet. Vannforekomsten er en såkalt sterkt modifisert vannforekomst (SMVF) og har dag dårlig økologisk potensial og dårlig kjemisk tilstand. Presisjonsnivået for vurderingen av økologisk tilstand er høy og for kjemisk tilstand middels. Leirelva er i stor grad påvirket av mange ulike typer. Det forventes forurensninger i grunnen på området og overvann på arealet går trolig i større eller mindre grad direkte til resipienten. Det vil da være ekstra viktig med god lokal overvannshåndtering, med fordrøyning og rensing. I reguleringsplanen skal det vurderes om elva kan åpnes. Åpning av bekker/elver krever frakobling av takvann, separering av fellessystem for avløp m.m.	Liten	0
Infrastruktur avløp	Området dekkes av Solumstrand rensanlegg som skal erstattes med nytt rensanlegg på Nordbykollen. Det er kapasitet ved rensanlegget men det forutsetter at overvann frakobles avløpsnett. Området tilhører Åskollen/Knive og er ensidig forsynt med drikkevann. Ytterligere etablering øker risikoen i vannforsyningen. Området bør sikres med tosidighet før nyetablering gjennomføres.	Middels	0

Hva vurderer vi?

- Kunnskapsgrunnlag og konsekvensutredning
 - Se sjekklister
 - Hva påvirkes (hvilke kvalitetselementer er mest relevante)
- Må stå i forhold til
 - Plan-nivå
 - Arealdel, områderegulering eller detaljregulering?
 - Kan det gjøres tiltak som en direkte konsekvens av vedtak?
 - Omfang
 - Areal
 - Påvirkningsgrad
 - Verdier/Beskytta områder
- Hvem har gjort vurderingene?
 - Relevant kompetanse og/eller bestillerkompetanse

Arealinnspill om boliger – lik vurdering?

Case 1

- 19 daa
- Fra forretning til boligområde
- Uspesifisert antall boliger

Vannforekomster, grunnvann	Området ligger tett på Drammenselva (012-2399-R). Dagens økologiske tilstand for Drammenselva er svært dårlig, men er hovedsakelig relatert til lakseparasitt <i>Gyrodactylus salaris</i> . Dagens kjemiske tilstand for elva er dårlig. Presisjonsnivået for kunnskapsgrunnlaget for økologisk tilstand er høy og middels for kjemisk tilstand.	Liten	+
	Utvikling av området med boligbebyggelse kan gi mer potensial for tilrettelegging av blågrønn struktur enn ved dagens formål.		
Teknisk infrastruktur - Vann og avløp	Området tilhører Mjøndalen renseanlegg som begrenset rensekapasitet for avløp. Det er ikke tilfredsstillende avløpsnett i området og tiltaket utløser oppgraderingsbehov på ledningsnett og -anlegg nedstrøms. Nye/økte tilførsler til renseanlegg som ikke overholder utslippskrav ansees som brudd på utslippstillatelse.	Liten	--

Case 2

- 73 daa
- Fra næring og LNF til LNF spredt bolig
- 3-4 store boligtomter på 5-10 daa

Vannmiljø og forurensning	Området ligger i tilsigsområdet til Tunhovdfjorden som er drikkevannskilde. Totalbelastning på resipienten må ivaretas. Akseptabel avstand til Tunhovdfjorden og drikkevannsinntak.	
Teknisk infrastruktur	Kort avstand fra hovedvei. Krever ny avkjøring. Ikke offentlig vann og avløp.	

Ikke glem avløp og resipient!

Er kapasiteten tilstrekkelig?

Hva er total belastning?

Resipient kan være vannforekomst langt unna arealforslaget!

Eventuelle forbedringer som følge av arealforslaget?

Vannmiljø	Arealet ligger ikke i tilknytning til vannforekomst, men kan gå mot Åsaelva-Mølleelva (012-683-R, mangler overvåkningsdata). All utvikling i Åsa må ta hensyn til at Steinsfjorden (012-522-1-L) har moderat tilstand. Boliger må knyttes til kommunalt avløp.	
Teknisk infrastruktur	Tilstanden i Steinsfjorden tillater ikke økt avrenning, og det forutsettes tilkobling til kommunalt nett. Overvann fordrøyes på egen tomt. Eiendommen har atkomst fra Barlindveien, med kobling til Stubbaldsveien og Åsaveien (fv. 2850). Veiene i området er ikke tilrettelagt for gående og syklende. Forslaget innebærer 2 nye boenheter og vil ikke ha betydning for trafikksikkerheten i veinettet. Mulighet for bruk av sekundærvei til skole, men krever kryssing av fylkesveien to steder. Ca. 280 m til Åsa bussholdeplass.	

Numedalslågen fra Gamlebrufoss til Skollenborg (015-1362-R)

Regine nedbørsfelt: 015.D

Vannforekomst 015-1362-R (vann-nett.no)

3.2.1. Sellikdalen renseanlegg

Sellikdalen renseanlegg klarer ikke dagens krav til rensing og det er igangsatt arbeid med prosjektering av nytt renseanlegg. Foreløpig fremdriftsplan omfatter følgende milepeler:

- 2022: Ferdig rapport forprosjekt, løsning og renseprosess er valgt
- 2026: Ferdig anlegg og igangsettelse av ny renseprosess

Tilstand og mål				Kommentar
Økologisk tilstand	Kjemisk tilstand	Miljømål	Risiko	
Moderat	Dårlig	Godt økologisk God kjemisk	Risiko	Denne delen av Lågen er definert som en sterkt modifisert vannforekomst (SMVF) https://vann-nett.no/portal/#/waterbody/015-1362-R
Vurdering av vannmiljø:				
<p>Avløp fra ny utbygging som ledes til hovedrenseanlegget i Sellikdalen vil medføre ytterligere belastning på renseanlegget. Økt belastning på renseanlegget medfører ikke nødvendigvis til dårligere økologisk tilstand i Lågen, men det øker den totale negative belastningen på resipienten. Lågen ved Kongsberg by (Numedalslågen fra Gamlebrufoss til Skollenborg) er allerede påvirket fra flere kilder, bl.a. vannkraft (dammer, barrierer, vannuttak), i tillegg til utløp fra Sellikdalen renseanlegg og diffust utslipp fra spredt bebyggelse.</p> <p>Mulighet for å oppnå miljømål i Lågen ved Kongsberg er avhengig av både nye og igangsatte tiltak i resipienten. Eksempelvis vil pågående oppgradering/separering av VA-nettet og arbeid med oppgradering av Sellikdalen renseanlegg bidra positivt i arbeidet med å nå oppnå miljømålene for Lågen. Tiltak for å endre påvirkningen fra vannkraft (dammer, barrierer og vannuttak) kan ikke gjennomføres uten at det går</p>				

Hvordan ivaretas vannmiljø totalt sett?

- Er kunnskapsgrunnlaget godt nok?
- Er konsekvensutredninga god nok?
- Er det gjort en vurdering av samla belastning?

- Hvordan følges kunnskapsgrunnlag og konsekvensutredning opp?
 - Dersom det foreslås tiltak som kan forringe tilstanden eller påvirke måloppnåelsen, er dette innenfor gjeldende regelverk, jf. vannforskriftens kap. 2 om miljømål

Vurdering av samla belastning

- Bør framgå at en har oversikt OG har gjort vurderingene
- Totalbelastning:
 - Flere arealforslag påvirker de samme vannforekomstene
 - Påvirkers de samme kvalitetselementene?
 - Eksisterende belastning
 - Urealiserte planer?

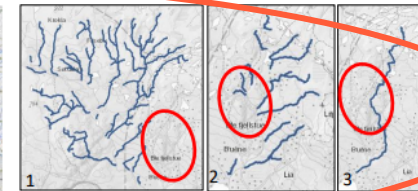
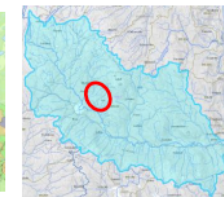
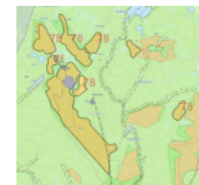
ID78: Blefjell Buen

Beskrivelse

- 20-30 enheter i tettere bebyggelse og 8-12 enheter i frittliggende på gbnr 145/1, samt areal for camping.
- Ca. 20-30 enheter tettere bebyggelse og ca. 45-50 enheter frittliggende på gbnr 145/5
- Området strekker seg fra ca. 530-720 moh. Lia ned mot dalen er til dels svært bratt.

Planlagt VA

- Avløpsanlegg på 145/1 er etablert rett sør for foreslått utlemlømråde 1, med kapasitet til utvidelse på 20 enheter.
- Etablert avløpsanlegg i tilknytning til campingplassen på 145/5, samt for varmemstua.

Areal kommuneplan (Kongsberg kommune)

Nedbørsfelt 015.DZ (nve.no)

Vannforekomst 015-1153-R, 015-1171-R og 015-1133-R (vann-nett.no)

Berørte vannforekomst og nedbørsfelt	Tilstand og mål				Kommentar
	Økologisk tilstand	Kjemisk tilstand	Miljøsmål	Risiko	
[1] Kvitåe bekkefelt (015-1153-R) Regine nedbørsfelt: 015.DZ	Svært god	Udefinert	Svært god økologisk God kjemisk	Ingen risiko	Ligger i nær tilknytning til bekk (< 100m). https://vann-nett.no/portal/#/waterbody/015-1153-R
[2] Korslivannbekken bekkefelt (015-1171-R) Regine nedbørsfelt: 015.DZ	God	Udefinert	God økologisk God kjemisk	Ingen risiko	Ligger i nær tilknytning til bekk (< 100m). https://vann-nett.no/portal/#/waterbody/015-1171-R
[3] Korslivannbekken (015-1133-R) Regine nedbørsfelt: 015.DZ	God	Udefinert	God økologisk God kjemisk	Ingen risiko	Ligger delvis i nær tilknytning til bekk (< 100m). https://vann-nett.no/portal/#/waterbody/015-1133-R

Vurdering av vannmiljø:
Generelt er det lite risiko for forurensning i hydrologien (økning av tette nær tilknytning til arealet. Disse bekkene ivaretas.

Vannforekomster/grunnvann

Samlet konsekvens av vurderte enkeltområder i konsekvensutredningen:

Samlet vurdering for utredningstema	Vurdering per enkeltområde med arealbruksendring til bebyggelsesformål (antall områder)			
	Positiv konsekvens (+)	Liten eller ingen negativ konsekvens (0)	Middels- usikker eller negativ konsekvens (-)	Stor til svært stor negativ konsekvens (-)
Vannforekomster, grunnvann (-)	2	23	4	3

Syv områder står ut med negativ konsekvens. Særlig område B5 har stor negativ konsekvens for vannforekomster i kraft av sin størrelse.

Vurdering av andre forhold som sikres i planen:

Konsekvenser for vannforekomster/grunnvann kan reduseres gjennom god planlegging av overvannshåndtering og avrenning i anleggsfase.

I forslag til ny kommuneplan er det angitt byggegrense mot sjø og vassdrag i LNF og i byggesonen, samt vern av vegetasjonsbeltet på 6 meter langs vann og vassdrag. Innarbeidet byggegrense mot vassdrag kan bidra til mindre avrenning og bedre vannmiljø. Det er og innarbeidet bestemmelser om å vurdere tiltak etter vannforskriften.

Videre er det innarbeidet bestemmelser om blågrønn faktor og krav om overvannshåndtering på egen grunn.

Samlet vurdering:

Med bakgrunn i vurderte konsekvenser for vannforekomster knyttet enkelte arealbruksendringer anses det samlet sett forslag til kommuneplan ivaretar vannforekomster noe dårligere enn gjeldende kommuneplan, og at forslaget til plan vil gi en vannforekomster middels- usikker eller negativ konsekvens sammenlignet med gjeldende kommuneplan.

Vannforekomster/grunnvann (-)	Middels-, usikker eller negativ konsekvens (-)
--------------------------------------	--

Vannmiljø og vassdragsinteresser

Planen skal ikke føre til forurensning av vassdrag og grunnvann, jf. vannressursloven. Planen legger også Rikspolitistiske retningslinjer for vernede vassdrag, Forvaltningsplan for Viken, og andre forskrifter om vannforvaltning, vannforsyning og drikkevann rest som kan tillates i nedslagsfeltene i kommunen. Vurdering av dette er tatt hensyn konsekvensutredningen under forurensning og vannmiljø og vassdragsinteresser. F. innspillene er det vurdert at forslag til arealbruk kan ha sterk negativ konsekvens vannmiljø. De fleste innenfor rensedistrikt Geilo grunnet kapasitetsutfordringene rensesanlegg. Ved en evt. utbygging må konsekvenser for vannmiljø og avløp utredningsplaner.

Fritidsbebyggelse i området FB1 ligger både innenfor 100m beltet til Ustevatnet og myr/våtmark og utbygging kan ha sterk negativ konsekvens for eksisterende vann eksisterende råstoffutvinning på Nymoen ligger i sin helhet i flomaktsomhetssone håndtering av avrenning for å forhindre forurensning til grunnen og vassdraget er Omfang av virksomhet avklares gjennom både reguleringsplan og med Statsforval forurensningsmyndighet. Tilrettelegging for en oppgradering av rensesanlegg, eller myrområde, vil dessuten være positive.

Antall arealforslag før en vurderer samla belastning?

Vannmiljø	Innenfor 100 metersonen fra vann og vassdrag og i tilknytning til vannforekomst Randselva Viulsfoss-Begna (012-3044-R), som har <i>god</i> økologisk tilstand og <i>dårlig</i> kjemisk tilstand. Det er registrert elvemusling og størørret i Randselva. Ved nye eller endrede inngrep som kan påvirke tilstanden i vannforekomstene, må §§ 4 og 12 i vannforskriften vurderes.	
Teknisk infrastruktur	Avløp i området med kapasitet. Dårlig standard på vannledning, dårlig brannvannsdekning. Overvann kan gå i elva, men må ikke grave ut. Arealet er innenfor konsesjonsområde for fjernvarme.	

Fra planbeskrivelsen:

På kommuneplannivå er det virkning av foreslåtte utbyggingsstrategier og de samla virkningene for miljø og samfunn som vektlegges. I tillegg skal alle nye utbyggingsområder og vesentlig endret arealbruk i eksisterende byggeområder utredes. **Utredningen skal også inneholde opplysninger om forhold som skal avklares og belyses ved senere regulering, og hva som kan gjøres for å tilpasse tiltaket og avbøte på ulemper.**

Vannmiljø	Arealet ligger i tilknytning til vannforekomst Randselva Viulsfoss-Begna (012-3044-R), som har <i>god</i> økologisk tilstand og <i>dårlig</i> kjemisk tilstand. Det er registrert størørret og elvemusling i Randselva. Innenfor 100-meterssonen fra vann og vassdrag, men i allerede utbygd område med bebyggelse ut mot elva.	
Teknisk infrastruktur	Det er kommunalt vann og avløp i området, tilstand og kapasitet på nettet er ukjent.	

Vannmiljø	Ligger i tilknytning til Randselva Viulsfoss (012-3044-R) – Begna (012-3044-R) som har <i>god</i> økologisk tilstand (potensial) og <i>dårlig</i> kjemisk tilstand. Randselva er i dette området et viktig gyte- og oppvekstområde for den sårbare størørreten fra Tyrifjorden og dette må tas hensyn til. Det er også forekomster av ansvarsarten elvemusling her. Arealet ligger i stor grad innenfor 100-meterssonen fra vann og vassdrag og det er viktig med gode kantsoner. Ved nye eller endrede inngrep som kan påvirke tilstanden i vannforekomstene, må §§ 4 og 12 i vannforskriften vurderes.	
Teknisk infrastruktur	Kommunalt vann og avløp i området, usikkert om kapasiteten er tilstrekkelig. Overvann må ikke renne urensset ut i elva, spesielt pga. størørret og elvemusling. Det går vann- og avløpsledninger gjennom området som legger begrensninger på bygging.	

Antall arealforslag før en vurderer samla belastning?

- 14 arealforslag
- Drikkevannskilde
- Ingen vurdering av samla belastning
- Fylkeskommunens vurdering
 - Savner vurdering av samla belastning
 - Spredt over et stort areal
 - Relativt lite omfang
 - Lite trolig at det vil påvirke drikkevannskilden

Vannmiljø og forurensning	Området ligger i tilsigsområdet til Tunhovdfjorden som er drikkevannskilde. Totalbelastning på resipienten må ivaretas. Akseptabel avstand til	
Vannmiljø og forurensning	Området ligger i tilsigsområdet til Tunhovdfjorden som er drikkevannskilde. Totalbelastning på resipienten må ivaretas. Akseptabel avstand til	
Vannmiljø og forurensning	Området ligger i tilsigsområdet til Tunhovdfjorden og drikkevannsinntak. Totalbelastning på resipienten må ivaretas. Akseptabel avstand til	
Vannmiljø og forurensning	Området ligger i tilsigsområdet til Tunhovdfjorden som er drikkevannskilde. Totalbelastning på resipienten må ivaretas. Akseptabel avstand til	
Vannmiljø og forurensning	Området ligger i tilsigsområdet til Tunhovdfjorden som er drikkevannskilde. Det må tas spesielle hensyn i forhold til forurensning fra anleggsmaskiner	
Vannmiljø og forurensning	Området ligger i tilsigsområdet til Tunhovdfjorden som er drikkevannskilde. Det må tas spesielle hensyn i forhold til forurensning fra anleggsmaskiner.	
Vannmiljø og forurensning	Området ligger i tilsigsområdet til Tunhovdfjorden som er drikkevannskilde. Totalbelastning på resipienten må ivaretas. Slamlaguner i området, infiltrasjon og vannføring/vannveier må ikke påvirkes	
Vannmiljø og forurensning	Området ligger i tilsigsområdet for Tunhovdfjorden som er drikkevannskilde. Totalbelastning på resipienten må ivaretas.	
Vannmiljø og forurensning	Området ligger i tilsigsområdet til Tunhovdfjorden som er drikkevannskilde. Totalbelastning på resipienten må ivaretas. Tilstand og tålegrense i lokale bekker må vurderes/sikres. Brukerinteresser finnes i bunnen av området	
Vannmiljø og forurensning	Området ligger i tilsigsområdet for Tunhovdfjorden som er drikkevannskilde. Totalbelastning på resipienten må ivaretas.	
Vannmiljø og forurensning	Brukerinteresser i Rødungen må sikres. Området ligger i tilsigsområdet til Tunhovdfjorden som er drikkevannskilde.	
Vannmiljø og forurensning	Bebyggelse med drikkevannsinntak nedstrøms for området. Området ligger i tilsigsområdet til Tunhovdfjorden som er drikkevannskilde. Totalbelastning på resipienten må ivaretas.	
Vannmiljø og forurensning	Området ligger i tilsigsområdet til Tunhovdfjorden som er drikkevannskilde. Totalbelastning på resipienten må ivaretas. Akseptabel avstand fra fjorden	
Vannmiljø og forurensning	Området ligger i tilsigsområdet til Tunhovdfjorden som er drikkevannskilde. Totalbelastning på resipienten må ivaretas. Tilstand og tålegrense i lokale bekker må vurderes/sikres. Brukerinteresser finnes nedstrøms for området.	

Eksempler på konkrete vurderinger etter § 12

Vannfaglige vurderinger opp mot vannforskriften § 12

Tiltak/Område	Berørte vannforekomster	Tilstand		Showstopper?	Hensyn i regulering og oppfølging
		Økologisk	Kjemisk		
Hindtåsen - enkelt tomt	Lågen Gamlefossbru - Skollenborg	Moderat	Dårlig	Nei	Øker belastningen på Sellikdalen renseanlegg minimalt.
Kløversvingen	Lågen Gamlefossbru - Skollenborg	Moderat	Dårlig	Nei	Vurderer om påkobling Sellikdalen kan gjøres før nytt anlegg.
Syrinveien Trs	Lågen Gamlefossbru - Skollenborg	Moderat	Dårlig	Nei	Vurderer om påkobling Sellikdalen kan gjøres før nytt anlegg.
Minde	Fiskumelva nedre bekkefelt	Dårlig	Dårlig	Nei	Bekkefeltet er allerede påvirket av diffus avrenning fra avløp fra spredt bebyggelse. Renseløsninger for avløp må sikre at vannkvaliteten i resipienten ikke forringes ytterligere av utbygging. Vurderer å stille renseløsninger og/eller privat avløpsanlegg.
Tuftveien 60	Numedalslågen fra Moen til Hvitvingfoss bekkefelt	Moderat	God	Nei	Et mindre bekkeløp sees i sammenheng med overvannshomveier. Bekken bør bevares, og det bør sikres ivaretagelse rundt bekken.
Kampestad Vest II og Spitengrenda	Numedalslågen fra Labro til Hvitvingfoss Numedalslågen Pikerfoss – Nybrufoss	Moderat	God Dårlig	Nei Nei	Vurderer om påkobling Sellikdalen kan gjøres før nytt anlegg. Det er et mindre bekkeløp/sig innenfor arealet, det anbefales i sammenheng med overvannshåndtering og åpne flomveier og det bør sikres ivaretagelse av kantvegetasjon rundt bekket.

Naturmiljø	2	-1	Delvis negativt	Området er kartlagt etter NiN-metoden sommer/høst 2020 og er av naturtypen boreal hei (VU på norsk rødliste for naturtyper). Tilstanden er vurdert til å være svært dårlig/dårlig pga spor av ferdsel med tunge kjøretøy i tillegg til at området er gjengrodd med einer og gran. Det blir ikke beitet i området. Området er en del av et svært stort kartleggingsområde på Golsfjellet og derfor blir naturmangfoldet samlet sett vurdert til å være stort. Synfaring 11.08: Synfaringen bekrefter NiN-kartleggingens konklusjoner. Området er gjengrodd og i en dårlig tilstand. Artsliste: Geitrams, tistel, smyle, vier, einer, gulstarr, blåklokke, engkall, gran, bjørk og furu. Kvalitetstrekk med område er bekk som renner gjennom. Denne må hensyntas ref. § 12 i vannforskriften og øvrig kantsone lovverk. Kunnskapsgrunnlaget vurderes til å være godt.
------------	---	----	-----------------	--

Vassmiljø	Tiltaket vil gå langs Hallingdalselva (012-3147-R), som har god økologisk tilstand. Tiltaket vil ikke ha påverknad på vassforekomsten, og vurdering etter §12 i vassforskriften er ikke relevant.
-----------	--

Når det ikke er krav om konsekvensutredning...

Forventer vi fortsatt at:

- Miljømål og regional vannforvaltningsplan legges til grunn
 - Det skal fortsatt fattes vedtak om plan (enkeltvedtak)
 - Må kunne svare ut om det skal gjøres vurderinger etter § 12 (forringelse eller påvirke måloppnåelse)

For å gjøre dette trengs:

- Et godt nok kunnskapsgrunnlag til å vurdere eventuelle påvirkninger på vannmiljø og oppnåelse av miljømål – **Se sjekkliste!**

Noen tips til slutt

- Beskriv hvordan vannmiljø vurderes i konsekvensutredninga
 - Metode/Forklarende tekst innledningsvis
 - Presiser hvor vannmiljø er vurdert (relevante kategorier)
 - Naturmangfold, naturmangfold og vassdrag, **vannmiljø**, vannmiljø og forurensning, forurensning
 - Teknisk infrastruktur, vann og avløp
- Husk:
 - Navn/ID på berørte vannforekomster + tilstand og miljømål
 - Vurdering av samla belastning
 - Konkret vurdering etter § 12 i vannforskriften
- **Vi veit ikke hva dere har tenkt dersom det ikke framkommer av konsekvensutredninga**

BUSKERUD
FYLKESKOMMUNE

Spørsmål?